

ver bestemmelserne hjemmel til overdragelse og beskyttelse af ophavsrettigheder til edb-programmer, som er frembragt af en arbejdstager, og som efter bestemmelserne i ophavsretsloven uden videre aftale overgår til institutionerne i deres egenskab af arbejdsgiver.

Det understreges, at der ikke med forslaget pålægges institutionerne en udvidet pligt til at kommercialisere rettigheder omfattet af loven. Forslaget er alene udtryk for at tilvejebringe en øget fleksibilitet via en udvidelse af institutionernes muligheder for at udnytte rettighederne erhvervsmæssigt.

Loven regulerer ikke nærmere hvorvidt og i hvilket omfang den enkelte institution skal benytte sig af mulighederne for at nyttiggøre opfindelser gjort af samarbejdspartnere. Der er heller ikke med forslaget indført en udvidet pligt til at nyttiggøre edb-programmer eller søgt foretaget nogen indskrænkning i institutionernes frigivelse af open source-software udviklet af forskere ved offentlige forskningsinstitutioner.

Lovforslaget medfører heller ingen ændring i det forhold, at en studerende, som ikke er ansat ved en offentlig forskningsinstitution, har retten til egne opfindelser, medmindre andet er aftalt eller følger af anden lovgivning.

(Til § 14 a)

Forslaget udvider de gældende rammer, idet offentlige forskningsinstitutioner foreslås tillagt beføjelse til efter aftale med tredjemand at erhverve rettigheder til opfindelser samt ophavsrettigheder til edb-programmer. Efter forslaget er det således ikke kun rettigheder til opfindelser, men også ophavsrettigheder til edb-programmer, som de offentlige forskningsinstitutioner kan erhverve. Videre er det ikke kun rettigheder til frembringelser gjort af en arbejdstager, men også rettigheder til frembringelser, som tilkommer f.eks. en privat samarbejdspart eller en studerende, som institutionen kan indgå aftale om at erhverve. Til illustration af forslaget gives tre eksempler:

- Forslaget tager bl.a. sigte på den situation, hvor der via forskningsinstitutionernes samarbejde med studerende, private virksomheder eller andre institutioner opstår delt ejerskab til fælles opfindelser, som er gjort af parterne i forening. Det kan i sådanne situationer være en forudsætning for den videre kommercialisering af rettighederne, at institutionen efter aftale kan erhverve de øvrige parter's andel i rettighederne til opfindelsen.
- Forslaget dækker også den situation, at en forskningsinstitution erhverver retten til en opfindelse, der er gjort af ansatte ved en anden forskningsinsti-

tution eller af en privat partner som led i et fælles forskningsprojekt med institutionen. Dette kan være en forudsætning for at sikre kommercialisering, for eksempel hvor opfindelsen ligger uden for partnerens interesseområde, men inden for institutionens interesseområde.

- Endvidere omfatter forslaget den situation, hvor en studerende som led i sit studium indgår i et forskningsprojekt sammen med institutionens forskere. Studerende, som er indskrevet, men ikke ansat og lønnet ved en offentlig forskningsinstitution, har alle rettigheder til deres egne frembringelser. Skal de indgå i et forskningsprojekt sammen med institutionens forskere, kan det derfor være en forudsætning, at de indgår aftale om at afstå egne rettigheder til eventuelle opfindelser. I sådanne tilfælde vil der skulle indgås særskilt aftale mellem den studerende og institutionen om betaling af vederlag for den studerendes rettigheder.

Som alternativ til aftaler efter § 14 a kan institutionen også tilbyde en studerende ansættelse i forbindelse med et forskningsprojekt. Ved sådan ansættelse vil den studerende automatisk være omfattet af reglerne om opfindelser, der er gjort af arbejdstagere som led i arbejdet ved en offentlig forskningsinstitution.

(Til § 14 b)

Efter de gældende regler kan en institution indgå aftale med tredjemand om udnyttelse af en opfindelse, som institutionen har fået overdraget af en arbejdstager. Der kan f.eks. være tale om, at en institution sælger retten til opfindelsen til en privat virksomhed. Hvis det senere viser sig, at vedkommende virksomhed opgiver at udnytte retten til opfindelsen, måske efter at have fået opfindelsen patenteret, har der i praksis været behov for at give den offentlige forskningsinstitution mulighed for at få rettighederne tilbage for derved selv at kunne nyttiggøre resultaterne.

Afgangen til at få overdragne rettigheder tilbage vil i et vist omfang på forhånd kunne reguleres i en aftale mellem de berørte parter, men da en offentlig forskningsinstitution alene kan afholde udgifter, som er hjemlet ved lov, anses det for nødvendigt med det fremsatte forslag at sikre, at offentlige forskningsinstitutioner får direkte hjemmel til at købe tidligere overdragne rettigheder tilbage, hvis erhververen ikke selv ønsker at nyttiggøre rettighederne erhvervsmæssigt.

Ophavsretsloven har gjort op med spørgsmålet om tilbagefald af uudnyttede ophavsrettigheder, jf. lovens § 54, og det er derfor nødvendigt at lade tilbagefald af uudnyttede rettigheder til edb-programmer regulere af ophavsretslovens bestemmelser. Derimod kan tilbage-